

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæstio 1. Vtrùm Deus sit bonus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

Propositio 5.

246 Nulla negatio entis est mala in se absolute aut per essentiam, aut per aliud sibi accessorium.

Per essentiam quidem: tum quia nullum est possibile malum absolutum, & per essentiam iuxta dicta q. 8. tum quia nulla negatio habet essentiam iuxta dicta q. 9. Per aliud autem sibi accessorium; tum quia non habenti essentiam, uti nulla negatio habet, nihil accessorium potest sic esse disconueniens, ut illud vitiet, & reddat absolute malum: tum quia per nihil sibi accessorium potest vitari, & reddi malum, quod per essentiam non est bonum, (qualis nulla negatio est iuxta dicta q. 9.) salis daretur absolutum malum absque omni bono contra dicta ex S. August. & S. Th. proposit. 4. tum denique quia fœditas in qua consistit malitia absoluta iuxta dicta q. 1. sine subiecto positivo, qualis nulla negatio est, consistere nequit, ut ex se patet. Hæc de negationibus, venio ad chymæras.

Propositio 6.

347 Chymæra illæ, quæ solum per species alienas sunt conceptibiles, nullam malitiam habent in se aut absolutam, aut respectiuam.

Quia nullam veritatem obiectiuam habent in se, sine qua nulla malitia vera potest consistere; ut constat ex se, & ex dictis in simili q. 9. proposit. 3.

Propositio 7.

348 Chymæra illæ, quæ etiam per species proprias sunt conceptibiles, quemadmodum bonæ, ita & malæ tum absolute, tum respectiuè possunt esse intra suum statum quiditatum.

Hæc propositio per doctrinam datam in simili quæst. 9. proposit. 4. mutatis mutandis, venit consequenter probanda. Quod, quia facile ab ynoquoque, illa applicata, præstari potest, ego ad reliqua pergo.

349 Hic tractant multi de causis malorum. Quam tractationem, quod multa supponat præcognita de naturâ, & varietate causarum, effectuumque, qui circa mala versari possunt, ego ad oportuniorum locum remittendam decreui. Interim videri inter alios potest Petau. de hoc argumento differens latè, & crudité lib. 6. Thol. dogm. cap. 5. & 6.

DISPUTATIO XVI.

De Bonitate ipsâ, & Perfectione Dei in speciali.

Postquam de Bonitate & Perfectione rerum in vniuersum differimus in præcedente dispu-

tarione, promptum est iam; ut in præsentem de Bonitate, & Perfectione Dei in speciali differamus.

QVAESTIO I.

Veram Deum sit bonus.

Quæquam de bonitate Dei, suppositâ eius existentia, nullum dubium subesse possit. Nam; cum Deo nihil melius excogitari queat, id quo melius nihil est, bonum esse, quis dubitat? ut bene Boet. lib. 3. de Consolat. prof. 10. Ordo tamen doctrinæ postulat, ut illius certitudinem, & euentiam in hac q. statuamus.

Propositio 1.

Certum secundum fidem est, Deum esse bonum.

Id enim testantur passim sacræ Scripturæ. Iudith. 13. *Confitemini illi omnes; quoniam bonus.* Psal. 105. 106. 107. & 135. *Confitemini Domino; quoniam bonus.* Et 118: *Bonus es tu, & in bonitate tua.* Et 134. *Laudate Dominum, quia bonus Dominus.* Saepaque alias. Ieremix 33. *Quoniam bonus Dominus.* Nahum. 1. *Bonus Dominus.* Matth. 19. *Vnus est bonus Deus.* Marci 10. & Lucæ 18. *Nemo bonus, nisi solus Deus.* Alibique sæpissime. Supponuntque communiter sacræ Ecclesiæ Concilia, quin opus fuerit, articulum hunc expressâ definitione contra aliquem ipsi contradicentem firmare. Nam ut bene Synesius orat. de Regno pag. 9. *Borum Deum utique prædicant omnes vbiuis terrarum populi tam sapientes, quàm imperiti; idque vniuersi mutuo consensu, atque vna voce profiterentur; licet, quod ad alia pertinet, varijs de Deo sententijs discrepent.*

Per loca autem sacræ Scripturæ commemorata, quibus Deus absolute dicitur bonus, bonitas absoluta, quæ Deus in se absolute est bonus, imprimis adstruitur; & consequenter bonitas respectiua, quæ Deus bonus est sibi ipsi. Si quidem duæ illæ cuiusuis entis bonitates, ratione nostrâ dumtaxat distinctæ inter se, omnino inseparabiles sunt iuxta dicta disp. 15. q. 1. n. 11. atque etiam q. 7. proposit. 3. Sunt tamen & alia loca Scripturæ, quibus Deus bonus insuper prædicatur suis creaturis, ut ille Psal. 72. *Quam bonus Israel Deus is, qui recto sunt corde.* Et similia. Quæ verò ratione Deus suis creaturis bonus sit, inferius explicabitur.

Propositio 2.

Euidens secundum rationem naturalem est, Deum esse bonum tum in se absolute, tum sibi ipsi respectiuè.

Id namque est manifestum primò; quia iuxta demonstrationem factam disp. 15. q. 7. proposit. 37. non potest non quodlibet ens per suam essentiam esse bonum in se absolute, atque ad se & sibi respectiuè. Igitur Deus vel titulo entis præcisè non potest non & in se absolute, & sibi respectiuè esse bonus per suam essentiam.

Secundò ex prædicato entis à se, quod Deus

Deus habet, prout est demonstratum disp. I. euidenter inferitur, Deum & sibi, & in se bonum esse. Quid enim euidentiùs, quàm esse bonum habenti, ipsumque proinde reddere bonum hoc, quod est, habere esse à se ipso independenter ab omni alio?

6 Tertiò ex omnibus alijs Dei attributis tum in præcedentibus demonstratis, tum in sequentibus demonstrandis vtraque dicta bonitas Dei euidentiùs colligitur. Cum euidentiùs sit, esse Deo bonam necessitatem in existendo; independentiam omnimodam ab omni alio, & plenam sufficientiam sui; aternitatem; immensitatem; simplicitatem; vnitatem; sapientiam; omnipotentiam, &c. atque in his omnibus infinitatem. Rursusque euidentiùs sit, non posse non Deum per tot, tantaque bona sibi secum ipso identificata euadere, siue esse bonum in se, iuxta doctrinam generalem statutam disp. 15. q. 7. propos. 3.

7 Quarta vtraque Dei prædicta bonitas cum euidentiâ inferitur specialiter ex prædicato, quod ille habet causâ primâ, fontalique cæterorum entium principij: prout etiam demonstratum est disp. 1. Cum sit manifestum, non posse non esse in se, atque adeo etiam sibi bonum id, quod est causâ primâ, fontalique principium cæterorum omnium bonorum: sitque statutum, & demonstratum disp. 15. q. 8. cætera omnia entia & in se, & sibi per suas essentias necessariò esse bona. Atque hæc satis, superque modò sint in re certissima, amplius, & amplius nihilominus ex dicendis in sequentibus demonstrandâ.

QVAESTIO II.

Virum Deus sit perfectus. Et quibus perfectionibus.

8 Suppono primò ex dictis disp. 15. q. 3. perfectum strictè sumptum esse id, quod est integrum quoad bonitatem sibi debitam; latius tamen vsurpari etiam pro quolibet bono absoluto. Perfectionem verò; tametsi sit ea, loquendo propriè, forma perfecti seu stricti, seu lati; communis solere vsurpari pro quolibet bono relato, siue pro quolibet bonitate perficiente quavis ratione subiectum, siue ens, cui inest, siue cui conuenit. Quo pacto in præsentibus q. sicut & aliàs sæpe, vsurpatur. Imperfectum autem, siue non perfectum pro opposito vtrius perfecti potest, & solet sumi. Quemadmodum etiam imperfectio pro opposito perfectioni quouis ex dictis modis accepta sumenda venit. Communiter tamen solum sumitur pro opposito perfectioni acceptæ pro bono relato perfectiuo. Quo pacto sumpta est duplex; altera imperfectio positua, quæ est malitia relatâ; altera imperfectio negatiua, quæ non est malitia, vt latius supra exposuimus disp. 15. q. 4.

9 Suppono secundò, quatuor imprimis modis (quod ad rem attinet, physicè scilicet, & identicè) solere dici aliquam perfectionem inesse alicui enti. Primò formaliter, hoc est, secundum formalem suum conceptum, vt inest Deo omnipotentia, homini rationalitas, & animalitas, Angelo spiritualitas, &c. Secundò virtualiter, vt inest quilibet effectus in sua causâ efficienti. Ter-

tiò æquialenter, vt inest quilibet in quolibet sibi æquialenti in ordine ad aliquod munus, velut in animâ hominis forma plantæ in ordine ad vegetandum, & forma bruti in ordine ad sentiendum, & in vno aureo plures monetæ inferiores in ordine ad emendum; pariterque in alijs huiusmodi. Quarto denique eminenter, quando id, quod in se continet aliud siue virtualiter, siue æquialenter, ipso contento præstantius, siue perfectius est. Itaque contineri aliquid in aliquo eminenter supra contineri virtualiter, aut æquialenter solum addit excessum continentis comparatione contenti iuxta communem acceptionem.

10 Est tamen hic supponendum tertiò, effectus in sua causâ adæquatâ, qualis sola causâ primâ, nimirum Deus opt. max. esse potest, infinite sublimiori modo contineri eminenter, quàm continenter in suis causis inadæquatis, quales necessariò sunt omnes secundæ, scilicet creaturæ. Deus quippe tali eminentiâ continet in se totam perfectionem suorum effectuum, atque adeo suarum omnium creaturarum, vt tam perfectus sit per se solus, quàm coniunctus cum illis; prout supra disp. 1. q. 7. n. 146. statumus. Cum tamen causâ secundâ per coniunctionem cum suis effectibus sæpe perfectiores euadant; semperque coniunctum ex illis, & ex effectibus perfectius sit, quàm ipsa sola. Vt enim arguebamus ibi, si causâ primâ, à qua tanquam à suo fontali, & adæquato principio exeunt omnes effectus, non præcontineret in se totam eorum perfectionem ita eminenter, vt tam perfecta esset se sola, quàm coniuncta cum illis; fieret vtique, vt illis daret, quod non haberet, & ditaretur donatione, rerumque subinde vniuersitas per bonum necunde asportatum, sed veluti ex nihilo pullulans ditior euaderet. Quæ planè absurda sunt. Etenim, si coniunctum ex causâ primâ, & suis effectibus perfectius, æstimabiliusque esset, quàm causâ primâ sola, excessus ille perfectionis, & oriretur ex causâ primâ, vt ponitur, & ex ipsâ oriri non posset; quia in ipsâ non erat præcontentum. Tum & daretur effectibus à causâ primâ, & eis ab eâ, vt pote non præhabente illud, dari non posset. Tum causâ primâ dando effectibus, quod non haberet, sibi, vniuersatatiue rerum aliquid necunde comparatum, acquireret. Quæ omnia implicatoria sunt. Itaque de conceptu causæ primæ, præ causis omnibus secundis, est, istiusmodi mentis genere præhabere, continere, retinereque in se totam omnino perfectionem, quam dat formaliter suis effectibus; adeò, vt producere talem causam tales effectus bonos, non tam sit nouam bonitatem, siue perfectionem eis dare, quàm sub nouo quodam essendi modo extendere ad illos formaliter eandem, quam in se præhabet, retinetque eminenter. Qui est proprius modus, quem summa Dei bonitas habet diffundendi se ipsam, seque ipsam creaturis communicandi, iuxta doctrinam D. Dionysij, & aliorum Patrum, communemque Theologorum expliationem. De quo plura dicenda venient q. 4. His positis, & cæteris, quæ statuta relinquimus disp. 15. lit.

Propositio I.

Certum secundum fidem est, Deum esse perfectum.

Id namque imprimis tradidit nobis expressè Christus Dominus, cum dixit Matthei 5. *Esote ergo*